

מדרין

תכנון אירועים ויזמות

יחד ממשיכים
לבנות מדינה

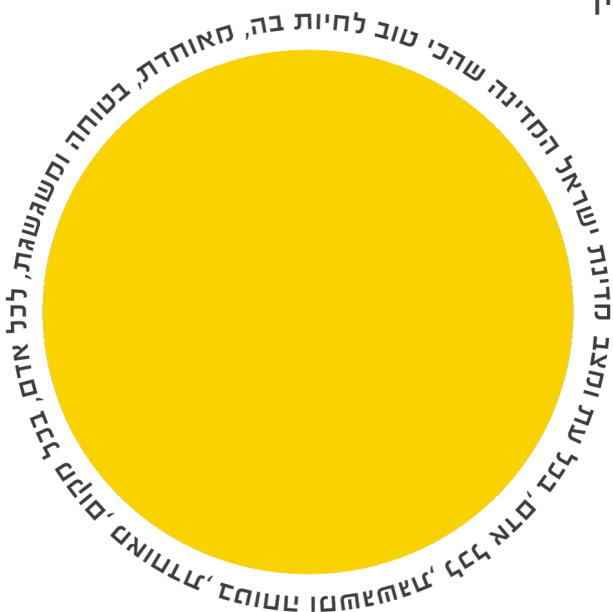
ברוכים הבאים לקהילות אור

אנו נמצאים בתקופה מאתגרת המציבה בפנינו שאלות מהותיות על החוסן האישי והלאומי שלנו, על הזהות והאחדות החברתית, על המנהיגות ועל איכות החיים של כולנו. במציאות זו, קהילות אור מציעה מודל של התחדשות חברתית המבוסס על עוצמתן של קהילות מקומיות.

אנו מאמינים שקהילות הן המפתח ליצירת חברה טובה יותר. כשאנשים מתחברים, חולקים חזון משותף ולוקחים אחריות על המרחב שלהם - נוצרת עוצמה אדירה של שינוי חברתי. קהילה חזקה היא הרבה יותר מאשר קבוצת אנשים החיים באותו מרחב גיאוגרפי - היא מארג חי של קשרים, תמיכה הדדית ועשייה משותפת.

החזון: יוצרים עתיד טוב יותר

מדינת ישראל, מדינה של חוסן ושגשוג, הבנויה מרשת קהילות המבוססות על ערכי אחווה, ערבות הדדית, יוזמה ותקווה. חברה אזרחית מלוכדת ופעילה המגשרת על פערים ומייצרת אמון דרך עשייה משותפת ומנהיגות הצומחת מהשטח ומהווה דוגמא לחיים משותפים המשפרים את איכות חיי התושבים.

הערכים החובילים אותנו

**אחדות
מתוך שונות**

יחד בלי לוותר
על הייחוד

**אחריות, יוזמה
והשפעה**

להוביל שינוי
מבפנים

**מנהיגות
מחוברת**

להנהיג מתוך
שותפות והקשבה

**ערבות
הדדית**

קהילה תומכת
ופועלת יחד

אירועים ויוזמות קהילתיות בשכונה הם הלב הפועם שמוציא את הרעיון של "קהילת אור" מהכוח אל הפועל. כשאנחנו יוזמים מפגש, חג משותף או פרויקט סביבתי מתחת לבית, אנחנו מגדירים מחדש את השטח הציבורי ולא רק חולקים מרחב גיאוגרפי – אלא בונים קהילה. היוזמות והאירועים הקהילתיים הם הכלי העוצמתי ביותר ליצירת שייכות עמוקה, להפיכת שכנים זרים למארג אנושי תומך, ולטיפוח ערבות הדדית שבה כל תושב מרגיש נראה, משפיע ומשמעותי. כאשר אנו מתחברים דרך עשייה משותפת, אנחנו לא רק משפרים את איכות החיים השכונתית, אלא יוצרים קהילה יוזמת, חזקה ובעלת חזון, המהווה מודל למקור של תקווה, בריאות, שפע וחוסן.

שלבי בניית תוכנית אירועים ויוזמות

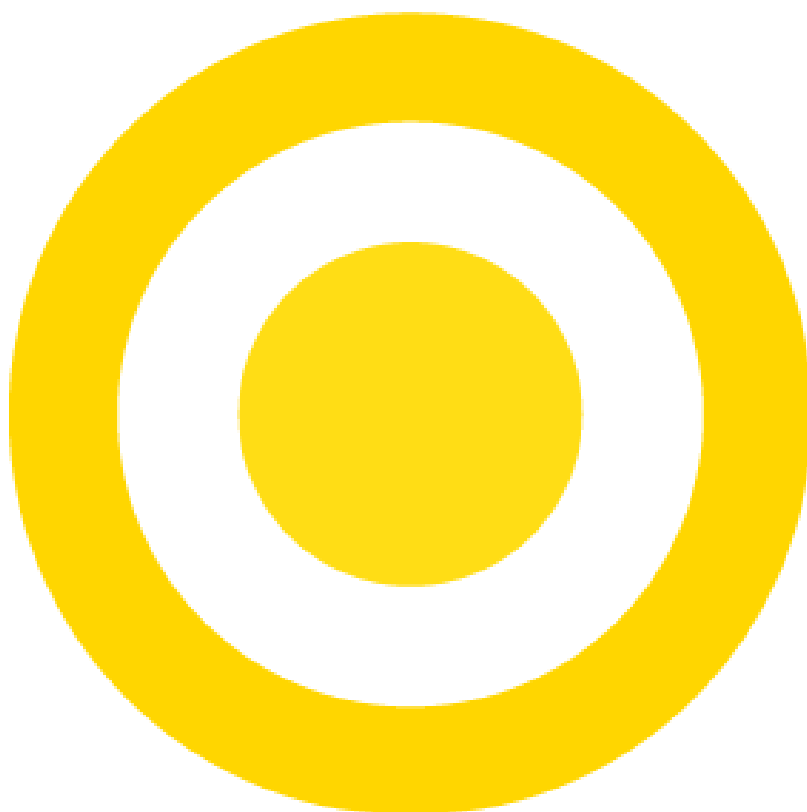
1. מיפוי צרכים וקהלי יעד - שלב מקדים

2. חלוקת האירועים והיוזמות בהתאם לשמונת תחומי החיים

3. בניית תוכנית אירועים ויוזמות רבעונית

4. בניית גאנט - לו"ז, משימות, אחראי, מועד יעד לכל אירוע

5. מעקב אחר התוכנית - שיפור ושימור לרבעון הבא

מיפוי צרכים וקהלי יעד

התכנון הקהילתי אינו מוצר מדיף "אחד לכולם", אלא מענה מדויק למנעד הרחב של תושבי השכונה לאורך כל מעגל החיים. כדי לייצר קהילה משגשגת, נדרשת חשיבה תכנונית נפרדת ומותאמת לכל קהל יעד: ילדים ונוער זקוקים למרחבי צמיחה בטוחים, תנועות נוער, חינוך בלתי פורמלי ומנהיגות צעירה; משפחות צעירות והורים מחפשים מערכות חינוך איכותיות, רשתות תמיכה הוריות, ופתרונות עבודה ופנאי מאוזנים; הגיל השלישי דורש נגישות פיזית, מעני חוסן ובריאות, מניעת בדידות והזדמנויות להנחלת ניסיון החיים שלהם לטובת הכלל; ובעלי עסקים ויזמים מקומיים זקוקים לפלטפורמות נטוורקינג, קידום כלכלה מקומית ואירועי מסחר. החשיבות של התכנון הייעודי לכל קהל יעד טמונה בכך שהוא מעניק לכל תושב ותושבת את ה"בית" והמשמעות האישית שלהם בתוך השכונה. כאשר כל קבוצה מרגישה שצרכיה הנקודתיים נראים ומענים, היא אינה רק צורכת שירותים - אלא הופכת לשותפה אקטיבית בעשייה, מה שמבטיח קהילה רב-דורית, מגוונת, מחוברת וחזקה לאורך זמן.

טרם בניית תוכנית האירועים הרבעונית או השנתית, הצעד הקריטי והבסיסי ביותר הוא ביצוע מיפוי קהילתי יסודי. המיפוי מאפשר לנו לצלול אל מתחת לפני השטח, להקשיב לשטח ולזהות במישרין את הצרכים, האתגרים, הרצונות והמשאבים הקיימים אצל כל קהל יעד בשכונה. מתוך האבחון המדויק הזה, נבנית תוכנית פעולה מפוצלת ומותאמת אישית: במקום פתרון גנרי אחד, נוצרת מפת מענים ייעודית שמעניקה לכל קבוצה - מילדים ומשפחות ועד לוותיקים ויזמים - את התוכנית המדויקת עבורה. תהליך כזה מבטיח שהמשאבים הקהילתיים יופנו בדיוק למקומות שבהם הם מייצרים את האימפקט הגבוה ביותר, ובונה אמון עמוק בין התושבים למובילי הקהילה, שרואים כיצד הקול שלהם הופך לעשייה בשטח.

קישור לשאלון הצרכים של קהילות אור שתוכלו להפיץ בשכונה:

<https://negevgalil.vp4.me/CommunityOR-survey>

קישור למדריך המלא למיפוי קהילתי:

<https://canva.link/xxxa6ov75ylwurp>

בחירת תחומי חיים

בחירת תחומי החיים שיובילו את הרבעון הראשון נשענת על הקשבה עמוקה לצרכי השטח. לשם כך, נוכל להיעזר במספר כלים: סקר מקיף (כמפורט לעיל), כנס שכונתי משותף, או התארגנות לוועדות קהילתיות ייעודיות. כל וועדה תהווה מנוע צמיחה מקומי ותקדם את היוזמות והאירועים בתחומה, כאשר כלל הפעילויות יתחברו יחד לכדי גאנט קהילתי מאוחד - שמבטא את העשייה הציבורית והחזון המשותף של השכונה כולה.

קישור למדריך כנס שכונה:

<https://canva.link/6ecvj84pkbw7b3v>

קישור למדריך ניהול וועדות:

<https://canva.link/is68b1slmjuzfk2>

שמונת תחומי החיים

אירועים ויוזמות הם אמנם שער הכניסה ליצירת חיבורים וגיבוש, אך השארתם ברמת הפנאי בלבד מותירה את הקהילה כמפגש חברתי. ברוח תנועת אור, קהילה מצמיחה אינה מסתפקת בחוויה רגעית, אלא פועלת ליצירת "מרכז חיים" עצמאי ושלם, המרחיב את העשייה הקהילתית לכלל תחומי החיים - מחינוך, דרך תעסוקה וכלכלה מקומית, ועד לסביבה, חוסן וביטחון אישי. כאשר היוזמות השכונתיות נוגעות באתגרים היומיומיים האמיתיים של התושבים ומציעות להם מענה הוליסטי ומקיף, הן הופכות את הקהילה למנוע צמיחה משמעותי. מענה כולל כזה מעלה דרמטית את איכות החיים השכונתית, מאפשר לכל תושב להגשים את עצמו בתוך המרחב המקומי, ובונה קהילה חזקה, עצמאית ובעלת חוסן ארוך טווח היודעת לדאוג לכל צרכי חבריה. תוכנית האירועים והיוזמות נשענת על שמונת תחומי החיים, אך אינה חייבת לתת מענה לכל התחומים בכל רבעון. הבחירה תיעשה בהתאם לצרכים, להזדמנויות ולסדרי העדיפויות שעלו מהמיפוי הקהילתי.

תחבורה

משבר התחבורה בישראל הולך ומחריף עם עומס קיצוני בכבישים, תלות גבוהה ברכבים הפרטיים, יעילות נמוכה של התחבורה הציבורית, ותשתיות לוקות בחסר בעיקר בנגב ובגליל. כל אלה פוגעים באיכות החיים, מאטים את הצמיחה הכלכלית ומרחיבים את הפערים בין המרכז לפריפריה.

תעסוקה

מדינת ישראל מובילה בחדשנות ובטכנולוגיה, ויחד עם זאת היא מתמודדת עם אתגרים רבים בתחום התעסוקה. ישנם פערים בין המרכז לפריפריה, בין מגזרים, ובין ענפי תעסוקה. ריכוזיות הכלכלה סביב מרכז הארץ והסתמכות כמעט בלעדית על ענף ההייטק מייצרות שחיקה, תלות וסיכון כלכלי.

ביטחון

תחושת ביטחון אישי היא תנאי בסיסי לחיים חברתיים וקהילתיים בריאים. ישראל מתמודדת עם אתגרי ביטחון מאז הקמתה, אך מתקפת 7 באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל העמיקו את הפערים ופגעו בתחושת הביטחון, במיוחד בנגב המערבי ובצפון. המצב הביטחוני מתבטא בחשש גובר, עלייה בפשיעה, מחסור בכוח אדם משטרתי והיעדר חוסן קהילתי מספק במצבי חירום.

דיור

מצוקת הדיור בישראל הינה אתגר לאומי מרכזי. קצב גידול האוכלוסייה במדינה הוא מהגבוהים בעולם, מחירי הנדל"ן הולכים ועולים, קיים מחסור בתהליכי התחדשות עירונית והביקוש למגורים במרכז הארץ נשאר גבוה, כך ששינוי המגמה לא נצפה באופק.

תרבות ופנאי

מדינת ישראל מציעה שפע תרבותי עשיר, אך הפערים בין המרכז לבין הנגב והגליל הולכים ומתרחבים. מרבית מוסדות התרבות, התמיכה הממשלתית, אירועי הבידור והמסעדות מרוכזים בתל אביב ובירושלים, בעוד שבנגב ובגליל ההיצע מצומצם והנגישות נמוכה. גם בתיירות, רוב התיירים מגיעים לבקר וללון במרכז, והנגב והגליל זוכים לחשיפה חלקית בלבד.

חינוך

בשנים האחרונות מערכת החינוך הישראלית ניצבת בפני אתגרים מורכבים הדורשים התייחסות מיידית. קיימים פערים משמעותיים בין המרכז לפריפריה ובין קבוצות באוכלוסייה, מחסור במורים איכותיים, צפיפות בכיתות, אתגרים רגשיים ופער בין החומר הנלמד במוסדות החינוך לבין הכישורים הנדרשים בפועל בשוק העבודה.

בריאות

מערכת הבריאות בישראל מדורגת בין הטובות בעולם, אך מתמודדת עם פערים קשים בין המרכז לפריפריה עם זמני המתנה ארוכים, נגישות נמוכה וכוח אדם מצומצם. פערים אלו משפיעים ישירות על בחירת מקום מגורים ותורמים לריכוז האוכלוסייה במרכז הארץ.

סביבה

הסביבה הטבעית בה אנו חיים היא נכס לאומי למדינה. היא מספקת מרחבים פתוחים, אוויר ומים נקיים, בסיס לחקלאות ולביטחון תזונתי, ושומרת על המגוון הביולוגי. אך משבר האקלים העולמי והצפיפות הגוברת במרכז הארץ מציבים אתגרים חסרי תקדים בשמירה על הטבע.

מבנה תוכנית האירועים והיזמות

לתוכנית העבודה הקהילתית שני פנים:

1. גאנט תפעולי פנימי - מיועד לצוות הפעילים וכולל את שלבי הביצוע והלוגיסטיקה.
2. תוכנית שכונתית פומבית - מפורסמת לכלל התושבים ומציגה את לו"ז האירועים והיזמות השכונתיות.

אנו שואפים ל:

- תדירות עשייה: קיומו של לפחות אירוע או יוזמה קהילתית אחת מדי חודש.
- זהות מקומית: יצירת מסורת שכונתית אחת לפחות, המהווה סמל לחיבור, שייכות וגאווה מקומית.

להלן ההגדרות המבדילות בין אירוע, יוזמה ומסורת ברמה המושגית והקהילתית:

אירוע

התרחשות נקודתית תחומה בזמן ובמקום (כגון הרצאה, הפנינג, ערב שירה או סדנה). מטרתו של האירוע היא לייצר מפגש, חוויה משותפת, חשיפה או הפגה ברגע נתון. אירוע מתאפיין בהפקה מוגדרת עם התחלה, אמצע וסוף.

יוזמה

פרויקט או תהליך מתמשך הנולד מתוך צורך, רעיון או מענה לאתגר מסוים, ומטרתו לחולל שינוי, לייצר מציאות חדשה או לבנות תשתית קהילתית. יוזמה אינה מוגבלת למפגש חד-פעמי (למשל: הקמת גינה קהילתית, ייסוד סיירת הורים, הקמת בנק זמנים או הקמת מועדון קריאה). יוזמה דורשת תכנון, גיוס שותפים והשקעה לאורך זמן כדי לייצר אימפקט.

מסורת

עוגן קהילתי או זהותי החוזר על עצמו במחזוריות קבועה (מדי שנה, עונה או חודש) ונצרב בזיכרון ובתרבות המקומית. מסורת נבנית לאורך זמן (לעיתים מתוך אירוע או יוזמה שהצליחו מאוד) והופכת לחלק מה-DNA השכונתי – כזו שהתושבים מצפים לה, גאים בה, והופכת לחלק מהזהות השכונתית (כגון: פסטיבל שכונתי שנתי, טורניר ספורט קבוע, או קבלת שבת שכונתית בערבי קיץ).

תוכנית אירועים ויוזמות לדוגמה

תוכנית אירועים קהילת אור

קהל יעד	יולי	אוגוסט	ספטמבר
כלל הקהילה	הפנינג חים	פיקניק קהילתי	הרמת כוסית
ילדים	קייטנת הורים	יצירה בגינה	מתנפחי חים
נוער	סדנת DJ	יריד תעסוקה לנוער	ג'אם נוער
גיל שלישי	מועדון קריאה	סרטים של פעם	משחקי קופסה
נשים	קבוצת ריצה	יוגה במועדון	ערב גבינות ויין
גברים	קבוצת ריצה	סדנת נגרות	ערב בירה ופוקר

שימו לב: בניית קהילה היא תהליך שנרקם צעד אחר צעד. השאיפה לתוכנית עבודה רחבה ועשירה היא עד שנכון להגיע אליו לאחר שהקהילה הבשילה וצוות הפעילים פועל יחד לאורך זמן. בתחילה, טבעי ונכון "להתחיל בקטן" – בתוכנית ממוקדת ומצומצמת שתאפשר צמיחה בטוחה. זהו תהליך של לימוד והתפתחות הדרגתית, שבו כל יוזמה בונה את הקומה הבאה עד לבשלות הקהילתית השלמה.

תכנון אירוע

תכנון אירוע ב-6 צעדים:

1. חיבור לתוצאה וההשפה הרצויות

לכל אירוע או יוזמה נשאל: איזה צורך או הזדמנות יקבלו מענה בזכות האירוע, מה נרצה שיקרה בעקבות הפעילות? מי התושבים שאנחנו רוצים שייקחו חלק? איך נדע שהצלחנו?

2. מקום התכנסות

בחירת המרחב מגדירה את האווירה, האנרגיה והנגישות של המפגש כולו. יש לוודא שהמקום מותאם להיקף המשתתפים, לבטיחותם ולצרכים הלוגיסטיים של האירוע.

3. קהל היעד (ואת מי אנחנו לא רואים?)

אפיון מדויק של קהל היעד מבטיח שהתוכן והמסרים יותאמו במדויק לצרכים ולרצונות של המשתתפים. לצד זאת, חובה לשאול "את מי אנחנו לא רואים" כדי לזהות אוכלוסייה שעלולה להתפספס: האם המקום נגיש? האם השעה מתאימה לקהלי היעד? האם יש אוכלוסיות שעלולות להתקשות להשתתף? האם יש צורך בתרגום/הנגשה?

4. לוו"ז אירוע

לו"ז מתוכנן היטב כולל סדר פעולות ברור, זמני מעבר הגיוניים ומרווח נשימה. דיוק בזמנים משדר מקצועיות ומכבד את זמנם של התושבים והשותפים.

5. חשימות אירוע (גאנט)

תרגום החזון לרשימת משימות מפורטת על פני ציר זמן (גאנט) מונע תקלות ומבטיח מוכנות מלאה. הגאנט מפרק את ההפקה לשלבים: שלב ההכנות, יום האירוע והיום שאחרי. מעקב צמוד אחר הגאנט מאפשר שליטה בלוגיסטיקה, ברכש ובתקשורת מול כל הגורמים.

6. צוות אירוע

חלוקת תפקידים ברורה והגדרת סמכויות לצוות המוביל הן המפתח להצלחה. לכל חבר צוות נדרשת אחריות מוגדרת (כגון לוגיסטיקה, תוכן, פעילי שטח או קבלת פנים). עבודת צוות מתואמת ומגובשת מייצרת שקט תפעולי ואווירה חיובית ביום האירוע.

האנט ארוע לדוגמה - פיקניק משפחות

השפעה \ תוצאה רצויה: יורדת תחושת הבדידות, עולה שביעות הרצון מהשכונה
מענה לצורך: חיזוק ההיכרות בין התושבים ותחושת השייכות לשכונה
יעד מדיד: לפחות 30 משפחות משתתפות

משימה	פירוט	זמן יעד	אחראי
קביעת הארוע, לו"ז, מקום וקהל יעד	הפנינג משפחות בגינה השכונתית, 15.7, לכל המשפחה (17:00 התכנסות ופיקניק, 17:30 פעילויות, 18:30 סרט, 20:00 פירוק)	1.6	
גיוס צוות לארוע	צוות פעילים (דנה, איתמר וישראל) + קול קורא למפעילים בקהילה	1.6	
פרסום SAVE THE DATE	הכנת פרסום והפצה	15.6	
בניית תקציב\משאבי ארוע	מתנדבים בקהילה, כל משפחה מביאה מאכל, כלים ומחצלת מפעילים מהקהילה: יוגה, יצירה, שירה בציבור, כדורגל	15.6	
פרסום הזמנה עם לו"ז והרשמה	הזמנה מעוצבת לווטסאפ השכונתי\ פייסבוק\ דובר\ לוח מודעות	1.7	
תפעול הארוע	הקמה\ משימות תו"כ\ פירוק	15.7	
שליחת תודה למתנדבים, סקר משוב ותמונות לקהילה	בניית משוב קצר, שליחה ביחד עם תודות ותמונות לווטסאפ השכונתי	16.7	

מעקב ובקרה

מעקב שוטף אחר תוכנית העבודה הוא לא רק כלי בקרה תפעולי, אלא מנוע הלמידה וההתפתחות של הקהילה. כדי לדעת מה לשמר ומה לשפר לקראת הרבעון הבא, מומלץ לייצר שגרת משוב רב-ממדית המשלבת כמה כלים מעשיים:

משוב לאחר אירוע

שליחת סקר דיגיטלי קצר ונגיש (2-3 שאלות) לתושבים מיד בתום אירוע או יוזמה, לצד שיחות מסדרון משקפות בשטח, כדי ללכוד את התחושות והחווייה בזמן אמת.

ישיבת הפקת לקחים חודשית

מפגש חודשי קבוע של צוות הפעילים והוועדות לסקירת גאנט הפעילות החולף. בפגישה זו בוחנים עמידה ביעדים, לוגיסטיקה, נתוני השתתפות ואת אתגרי העבודה המשותפת.

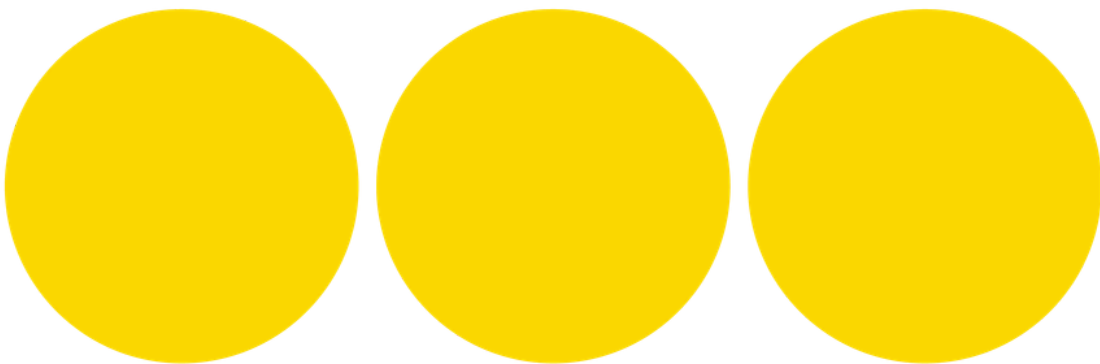
רפלקציה תקופתית ושיח פתוח

קיום "שולחן עגול" או מפגש קהילתי פתוח אחת לרבעון, שבו משקפים לתושבים את העשייה שהיתה, מצביעים על מגמות ומזמינים אותם להעלות רעיונות ודגשים לשיפור ושימור לרבעון הבא.

מדד השתתפות וגיוון

מעקב כמותי ואיכותי חודשי שבודק לא רק כמה תושבים הגיעו, אלא אילו קהלי יעד יוצגו ומי עדיין נשאר מחוץ לתמונה.

שילוב של כלים אלו אחת לרבעון מבטיח שהתוכנית תישאר דינמית, מדויקת ומחוברת לצרכים המשתנים של השכונה.

מה הופך אירוע לאירוע קהילתי?

- תושבים לוקחים חלק בתכנון ובהובלה
- משתמשים בכוחות ובכישרונות שכבר קיימים בקהילה
- נוצרים חיבורים חדשים בין תושבים
- תושבים חדשים מצטרפים למעגל העשייה
- האירוע מחזק זהות או מסורת מקומית
- נוצר בסיס ליוזמה הבאה

מה עושים ביום שאחרי?

- שליחת תודה לצוות המוביל, המתנדבים
- שיתוף תמונות
- משוב לקהילה
- ריכוז תובנות ע"י הוועדה הרלוונטית
- זיהוי תושבים שהביעו עניין בהובלה

תבנית תוכנית אירועים לשיחושכם

תנועת
אור
יחד ממשיכים להקים מדינה

תוכנית אירועים קהילת אור

קהל יעד

כלל הקהילה

ילדים

נוער

גיל שלישי

נשים

גברים

יעד מדיד: _____

לקבלת מידע נוסף ועדכונים שוטפים:

אתר תנועת אור

קהילתי- הפלטפורמה הלאומית ליזמות שכונתית

בקרוב- הרשמו לניוזלטר שלנו וקבלו עדכונים מכל מה שחם וקורה בעולם הקהילות

בנוסף: צוות קהילות אור בשבילכם בכל שאלה, התלבטות או רעיון

לחצו כאן
ליצירת קשר

